

Samenvatting Nederlands woordsoorten h1 tm 6

H1

Persoonlijk, bezittelijk en wederkerend voornaamwoord

- Als je een woord door hij of hem kan vervangen is het een persoonlijk voornaamwoord
- Als je een woord door zijn kan vervangen is het een bezittelijk voornaamwoord
- Als je een woord door zich kan vervangen is het een wederkerend voornaamwoord

H2

Voegwoord

- Voegwoorden verbinden woorden, woordgroepen of zinnen met elkaar
- Voegwoorden die woorden, woordgroepen en hoofdzinnen verbinden zijn: *dus, en, maar, of & want*
- Voegwoorden die hoofdzinnen en bijzinnen verbinden zijn: *Aangezien, als, dat doordat, hoewel, mits, nadat, of, ofschoon, omdat, opdat, tenzij, terwijl, toen, voordat, zodat & zodra*
- Niet alle bijzinnen beginnen met een voegwoord. Het kan ook beginnen met een vragend voornaamwoord, een bijwoord of een voorzetsel

H3

Werkwoorden benoemen in samengestelde zinnen

- Met dit stappenplan kun je te weten komen hoe of een werkwoord een koppelwerkwoord, een zelfstandig werkwoord of een hulpwerkwoord is:

Stap 1: splits de samengestelde zin in enkelvoudige zinnen

Stap 2: zoek van elke enkelvoudige zin de persoonsvorm en stel het gezegde vast: WG of NG

stap 3 : Pas daarna per zin de volgende stappen bij langs gaan:

Een werkwoordelijk gezegde bevat altijd 1 werkwoord met een duidelijke betekenis, het zelfstandig werkwoord (zww). Als er meer werkwoorden zijn, dan staat het zelfstandig werkwoord ergens achter in de zin en zijn de overige werkwoorden allemaal hulpwerkwoord (hww).

Als er geen zelfstandig werkwoord is, dan moet er een koppelwerkwoord zijn en heeft de zin een naamwoordelijk gezegde. Zo'n naamwoordelijk gezegde bevat altijd 1 koppelwerkwoord (kww)(zijn, worden, blijven, blijken, lijken, schijnen, heten, dunken, voorkomen). Als er meer werkwoorden zijn, dan staat het koppelwerkwoord ergens achter in de zin en zijn de overige werkwoorden allemaal hulpwerkwoord (hww).

Een hulpwerkwoord helpt mee het gezegde te vormen; het is vaak persoonsvorm naast een zelfstandig werkwoord of een koppelwerkwoord, dat achter in de zin staat

H4

Betrekkelijk voornaamwoord

- Bijvoeglijke bijzinnen beginnen vaak met een betrekkelijk voornaamwoord (betr. vnw). Een betrekkelijk voornaamwoord wijst terug naar een woord dat eerder genoemd is, het antecedent
- Vb:
De **beslissing**_(bijv. bijzin) die het bestuur moet nemen), is bijzonder lastig.
Het mooiste **boek**_(bijv. bijzin) dat ik ooit heb gelezen), is 'Lord of the Rings'.

	<ul style="list-style-type: none"> • De bekendste betrekkelijke voornaamwoorden zijn: die, dat, wie & wat • Als je wie of wat kunt vervangen door degene of datgene noem je dat een betrekkelijk voornaamwoord met ingesloten antecedent (betr.vnw m.i.a) • Vb: wie (degene die) dit leest, is gek. • Met het betrekkelijk voornaamwoord <i>die</i> verwijst je naar de-woorden, met <i>dat</i> naar het-woorden. Als je die en/of dat kunt vervangen in deze of dit is het een aanwijzend voornaamwoord • Het betrekkelijk voornaamwoord wat gebruik je om te verwijzen naar: een overtreffende trap, een onbepaald voornaamwoord of een hele zin
H5	
Tussenwerpsel	<p>Voorbeelden van tussenwerpsels zijn: hé, oef, shit / klats, bim bam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt tussenwerpsels naar de betekenis indelen in woorden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Van bevestiging en ontkenning: ja, jawel, nee; ○ Van emotie (verbazing, schrik, pijn): au, ach, hoera, bah, foei; ○ Van sociaal contact: hoi, houdoe, goedenavond, halt, pardon; ○ Van klagnabootsing: miauw, waf, brr, tok, plof, tuut • Tussenwerpsels zijn uitroepen en klagnabootsingen en staan meestal aan het eind of aan het begin van een zin, vaak gescheiden door een komma
H6	
Woordgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • In zinsdelen heb je geleerd dat je zinnen kunt verdelen in woordgroepen • Elke woordgroep bevat een kern die je niet weg kunt laten <ul style="list-style-type: none"> ○ Soms horen bij die kern bepalingen die je vaak weg kunt laten ○ Een bepaling is zelf ook weer 1 woord of een woordgroep ○ Voor de kern staat een voorbepaling en na een kern een nabepaling • Woordgroepen worden genoemd naar de woordsoort van de kern • Binnen een naamwoordgroep staat op de eerste plaats vaak een determinator (det) <ul style="list-style-type: none"> ○ Een determinator is in het enkelvoud meestal niet weglaatbaar ○ Vb: Het_{det} leuke_{voorbep} huis_{kern} op de prairie_{nabep}